

TEGEVUSJUHENDAJA, TASE 4 STATIONAARSE ÕPPE ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVAD (töökohapõhine õpe keskharidusega õppijale)			
Sihtrühm: keskharidusega erialase tasemeharidusest täiskasvanud õppija, kes töötab erihoolekandeesutuses.			
PÕHIÕPINGUTE MOODULID			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine	18 EKAP (sealhulgas praktika 6 EKAP)	Aire Klaus
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime kliendi tegevusvõime hindamise ja tegevuste planeerimisega kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-etiikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine, hindamismeetodid ja ülesanded.	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Positiivse hinnangu saamise aluseks on õpiväljundite saavutamine lävendi tasandil. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, suuline esitus, situatsioonülesande lahendamine. Hindamisülesanne: kliendi profiili koostamine vastavalt juhendile ja selle esitlemine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1) hindab klienti kui tervikut kasutades hindamismetoodikat;	Õpilane: 1) kaardistab kliendi võrgustiku vastavalt võrgustikukaardi koostamise põhimõtetele (sh praktikal); 2) seostab kliendi tähenduslikku käitumist tema emotsionaalse arengu tasemega vastavalt arengupsühholoogiale (sh praktikal); 3) hindab inimest kui tervikut ja tema toimimise keskkonda, tuginedes dokumentatsioonile, vaatlusandmetele ning vahetule suhtlusele kliendi ja tema võrgustikuga lähtudes hindamismetoodikast (sh praktikal); 4) analüüsib kliendi tegevusvõimet tuginedes hindamistulemustele (sh praktikal);		
2) hindab kliendi abivahendi ja tugiteenuste vajadust kehtivale seadusandlusele toetudes;	5) kirjeldab kliendi toimetulekuvõimet ja kõrvalabi vajadust arvestades tema soove, harjumusi ja seisundit (sh praktikal); 6) hindab abivahendite ja tugiteenuste vajadust, lähtuvalt tegevusvõimest ja/või rehabilitatsiooniplaanist (sh praktikal);		
3) planeerib tegevusi vastavalt hindamistulemuste analüüsile;	7) koostab kliendi toetamiseks tegevusplaani/toetusplaani lähtudes kliendi soovidest, tegevusvõimest ja hindamistulemustest (sh praktikal);		
4) koostab päeva ja nädalakava kliendi soove ja vajadusi arvestades;	8) koostab koos kliendiga päeva- ja nädalaplani, kujundades kindla päeva- ja nädalarütmi, arvestades kliendi eripära (sh praktikal); 9) kirjeldab ja dokumenteerib päeva- ja nädalaplani elluviimist, kajastab muutused ja kaasab kliendi muudatuste tegemisse (sh praktikal).		
5) mõistab valdkonda reguleerivaid õigusakte ja kutse-	10) seostab oma tegevust valdkonnas kehtiva seadusandluse ja eetiliste põhimõtetega.		

eetika põhimõtteid ning järgib neid töötamisel.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, e-õpe, iseseisev töö, praktika, vaatlus, selgitus, arutelu, infootsing, hindamine, dokumenteerimine.	
Teemad ja alateemad		
TJ16-01	1. Arengupsühholoogia. 1.1. Üldpsühholoogia põhimõisted. 1.2. Arengufaktorid. 1.3. Inimene kui bio-psühhosotsiaalne tervik. 1.4. Arenguteooriad. 1.5. Arenguetapid elukaarel. 1.6. Vananemine ja surm.	1 EKAP 26 tundi kontaktõpe (edaspidi KÕ) 13 t, iseseisev töö (edaspidi IT) 13 t
TJ16-02	2. Erivajadused. 2.1. Puude raskusastmed ja sellest tulenev lähenemine. 2.2. Psüühika- ja käitumishäired. 2.3. Vaimne alaareng. 2.4. Füüsiline puue. 2.5. Liitpuue. 2.6. Tervisliku seisundi muutuste hindamine, ravimite mõjud, meeleolu muutused. 2.7. Alternatiivkommunikatsiooni vajaduse hindamine ja võimalused. 2.8. Abivahendid ja tugiteenused. Vajaduse hindamine.	4 EKAP 104 tundi (KÕ 52 t, IT 52 t)
TJ16-03	3. Suhtlemine ja klienditöö. 3.1. Suhtlemine. 3.2. Käitumine suhtlemissituatsioonides. 3.3. Klienditeenindus. 3.4. Konflikti juhtimine.	2 EKAP 52 tundi (KÕ 14 t, IT 12 t)
TJ16-04	4. Kutse-eetiline käitumine multikultuurses keskkonnas. 4.1. Eetika inimsuhetes. Inimväärikus ja inimõigused. 4.2. Väärtused, nende kujunemine ja kujundamine. 4.3. Inimkäsitlused eetikas. 4.4. Käitumise moraalne iseloom. 4.5. Käitumine eetilise konflikti korral. 4.6. Tegevusjuhendaja kutse-eetika. 4.7. Inimese religioossus, erinevad religioonid ja nende mõju inimese igapäevatoimingutele.	1 EKAP 26 tundi (KÕ 14 t, IT 12 t)
TJ16-05	5. Kliendi seisundi terviklik hindamine ja dokumenteerimine. 5.1. Tänapäevane kliendiprofiili käsitlus. 5.2. Metoodika. 5.3. Rehabilitatsiooniplaan: tööalane ja sotsiaalne rehabilitatsioon. 5.4. Esmased tervisenäitajad. 5.5. Kliendi profiili kaardistamine. 5.6. Dokumendid, juhendid teenuste saamisel. 5.7. Tööalane dokumentatsioon. 5.8. Kliendiprofiili hindamine koostöös kliendiga.	3 EKAP 78 tundi (KÕ 40 t, IT 38 t)

	5.9. Tegevusplaani koostamise põhimõtted. 5.10. Päeva- ja nädalaplani koostamine.	
TJ16-06	6. Tervishoiu- ja sotsiaalsüsteem. 6.1. Sotsiaalhoolekanne; 6.2. Kliendi õigused ja kohustused; 6.3. Sotsiaalhoolekande süsteem; 6.4. Inimõigused, kodanikualgatus, erinevad liikumised.	1 EKAP 26 tundi (KÕ 13 t, IT 13)
TJ16-07	7. Õppepraktika: Kliendi terviklik hindamine ja tegevuste planeerimine.	6 EKAP 156 tundi (KÕ 130 t, IT 26)

Õppematerjalid

Teema 1: Arengupsühholoogia

- 1) Butterworth, G. ja Harris, M. (2002). Arengupsühholoogia alused. TÜ Kirjastus.
- 2) Jaanisk, M., Koor, M., Kübar, K., Lepp, T., Läänelaid, S., Murov, A., Pael, J., Simm, P., Timm, M., Treial, M., Vahtramäe, A., Varik, M. (2015). Hoolides ja hoolitsedes õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Tallinn. Argo.
- 3) Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 3.

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Teema 2: Erivajadused

- 1) Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 5.-6.

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Teema 3: Suhtlemine ja klienditöö

- 1) Bolton, R. (2002). Igapäevaoskused. Varrak.
- 2) Jaanisk, M., Koor, M., Kübar, K., Lepp, T., Läänelaid, S., Murov, A., Pael, J., Simm, P., Timm, M., Treial, M., Vahtramäe, A., Varik, M. (2015) Hoolides ja hoolitsedes õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Tallinn. Argo.
- 3) McKay, M., Davis, M., Fanning, P. (2000). Suhtlemisoskused. Väike Vanker.
- 4) Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 8.

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Teema 4: Kutse-eetiline käitumine multikultuursetes keskkonnas

- 1) Bowker, J. (2004). Maailma usundid. Tallinn. Varrak.
- 2) Laanemäe, A. (2000). Eetika alused. Tallinn: TTÜ Kirjastus.
- 3) Mauranen, M.-L., (1990). Leeriõpik Nr 1. Maailma usundid. Otava, Keuruu.
- 4) Sotsiaalala töötaja eetikakoodeks

<http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10560276/lisad/10560281/lisa-3sotsiaalala-tootaja-eetikakoodeks.pdf>

- 5) Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 2.

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

- 6) Tuulik, M. (1997). Eetika, moraal, kõlblus. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.

Teema 5: Kliendi seisundi terviklik hindamine ja dokumenteerimine

- 1) Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 12.-13.

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Teema 6: Tervishoiu- ja sotsiaalsüsteem

- 1) Eesti Vabariigi põhiseadus, redaktsiooni jõustumise kuupäev 13.08.2015, otsing:

https://www.riigiteataja.ee/tervikteksti_otsing.html

- 2) Euroopa sotsiaalharta kodulehekülge: <http://coe.int>

- 3) PRIMUS (2016). Riigi ja kohalike omavalitsuste sotsiaaltoetused ja teenused.

<http://primus.archimedes.ee/riigi-ja-kohalike-omavalitsuste-toetused-ja-teenused>

- 4) Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus, redaktsiooni kehtivusaeg 01.01.2016 kuni 30.06.2016, otsing: https://www.riigiteataja.ee/tervikteksti_otsing.html

- 5) Rahvatervise seadus¹, redaktsiooni jõustumise kuupäev 01.03.2016, otsing:

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes	27 EKAP (seal hulgas praktika 9 EKAP)	Janika Pael Tiiu Lepp
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime kliendi juhendamisega tema sotsiaalsete oskuste ja tegevusvõime arendamisel, säilitamisel ja toetamisel kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-etiikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud või läbimisel teemad: arengupsühholoogia, erivajadused, suhtlemine ja klienditöö.		
Mooduli hindamine, hindamismeetodid ja ülesanded.	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Positiivse hinnangu saamise aluseks on õpiväljundite saavutamine lävendi tasandil. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, suuline esitlus, situatsioonülesande lahendamine. Hindamisülesanded: struktureeritud kirjalik töö; tegevuskava koostamine kliendi juhendamiseks ja toetamiseks igapäevaelu toimingutes tema seisundit, tegevusvõimet ja soove arvestades vastavalt juhendile ja selle esitlemine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 6) integreerib klienti kogukonda vastavalt kliendi võimekusele, vajadusele ja teenustele;	Õpilane: 1) juhendab klienti looma ja hoidma suhteid kogukonnas läbi suunatud sotsiaalsete tegevuste, arvestades kliendi soovi/soovimatust suhelda, erinevaid suhtlemissituatsioone ja tasandeid (sh praktikal); 2) kirjeldab ja demonstreerib erinevaid alternatiivkommunikatsiooni võimalusi erinevates tegevustes, arvestades kliendi eripära (sh praktikal); 3) juhendab klienti tunnete väljendamisel ja toimetulekul tunnetega arvestades kliendi eripära ja konkreetset situatsiooni (sh praktikal); 4) juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma vastavalt üldkehtivatele eetilistele käitumisnormidele (sh praktikal);		
7) juhendab ja toetab klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile ja arvestab turvalisusriskidega;	5) motiveerib ja kaasab klienti tema iseseisvuse suurendamisel primaarsetes igapäevaelu toimingutes vastavalt tegevusplaanile (sh praktikal); 6) juhendab klienti majapidamistöodel arvestades tema tegevusvõimet ja järgides tervishoiu- ja ohutusnõudeid saavutamaks maksimaalset iseseisvust ning kasutades säästlikku mõtteviisi (sh praktikal); 7) juhendab ja kaasab klienti rahaliste toimingute planeerimisel lähtudes kliendi eelarvest, lepingulistest tingimustest ja kutse-etiikast (sh praktikal); 8) juhendab ja abistab klienti tema vajadustest lähtuvalt igapäevaelu toimingutes, järgib ergonoomika ja turvalisuse põhimõtteid (sh praktikal); 9) dokumenteerib rahalised toimingud vastavalt seadusandlusele (sh praktikal);		
8) jälgib ja dokumenteerib klienti	10) juhendab klienti järgima tervislikke eluviise lähtuvalt tegevusplaanist ja kliendist (sh praktikal); 11) juhendab klienti jälgima oma terviseseisundit, selgitades talle haigusest		

<p>tervise seisundit ja märkab muutusi ning kujundab tervisekäitumist vastavalt kliendi seisundile ja/või tegevusplaanile;</p>	<p>12) kirjeldab kliendi tervise seisundit (sh ravimite kõrvalmõjud), märkab muutusi ja algatab tegevused kliendi ja /või olukorra stabiliseerimiseks lähtuvalt seadusandlusest ja kutse-eeetikast ja asutusesisestest regulatsioonidest (sh praktikal);</p> <p>13) juhendab klienti ravimite manustamisel vastavalt raviskeemile ja seadusandlusele (sh praktikal);</p>
<p>9) annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsuabi ja elustab kliinilisest surmast;</p>	<p>14) demonstreerib esmaabi andmist eluohtlike seisundite, traumade ja õnnetusjuhtumite korral;</p>
<p>10) juhendab klienti abivahendite ja tugiteenuste hankimisel vastavalt seadusandlusele;</p>	<p>15) juhendab ja abistab klienti abivahendi hankimisel ja kasutamisel lähtuvalt tegevusplaanist ja seadusandlusest (sh praktikal);</p> <p>16) juhendab ja abistab klienti ja tema võrgustikku sobivate tugiteenuste leidmisel ja taotlemisel (sh praktikal);</p>
<p>11) loob ja säilitab kliendi vajadustele sobiva võrgustiku vastavalt hindamistulemustele;</p>	<p>17) informeerib võrgustikku kasutades erinevaid infoedastuse kanaleid vastavalt kaardistusele (sh praktikal);</p> <p>18) loob ja hoiab suhteid, teeb koostööd kliendi lähedastega, eeskostjatega, spetsialistidega jagab ja/või kogub asjassepuutuvat informatsiooni, dokumenteerib lähtuvalt seadusandlusest (sh praktikal);</p> <p>19) juhendab kliente vabatahtlike kliendiesinduste loomisel, tegevuste planeerimisel ja läbiviimisel lähtuvalt klientide vajadustest (sh praktikal);</p> <p>20) juhendab ja saadab klienti kogukonnas pakutavate teenuste tarbimisel, arvestab kliendi tegevusvõimet (sh praktikal);</p>
<p>12) motiveerib ja aktiveerib klienti planeeritud ja planeerimata tegevustes lähtuvalt kliendist.</p>	<p>21) juhendab ja toetab klienti töövõtete omandamisel ja aja kasutamisel vastavalt tema võimetele ja kokkulepetele tööandjaga (sh praktikal);</p> <p>22) selgitab kliendile tema õigusi ja vastutust vastavalt seadusandlusele (sh praktikal);</p> <p>23) suunab, kaasab ja motiveerib klienti aktiveerivates tegevustes, vastavalt tegevusplaanis seatud eesmärkidele (sh praktikal);</p> <p>24) korraldab aktiveerivaid tegevusi, vajadusel pidurdab või ergutab klienti arvestades tema võimekuse ja (sh praktikal);</p> <p>25) juhendab klienti sotsiaalselt aktsepteeritava käitumise kujundamisel ja omandatud oskuste järjepideval kasutamisel, arvestades tema võimekust (sh praktikal);</p> <p>26) kohandab keskkonna tegevusteks sobivaks, arvestab kliendi vajadusi, keskkonna eripära ja tegevuse eesmärki (sh praktikal);</p> <p>27) reageerib konfliktsele käitumisele vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti, eestkostjaid, lähedasi, kolleege ja tugispetsialiste (sh praktikal);</p> <p>28) juhendab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi (sh praktikal);</p> <p>29) annab tagasisidet erinevatest suhtlemisolukordadest, arutleb kogetut koos kliendiga (sh praktikal).</p>
<p>Õppetöö vormid ja meetodid</p>	<p>Tõhustatud loeng e-toega, seminar, e-õpe, iseseisev töö, praktika. Vaatlus, selgitus, arutelu, infootsing, hindamine, dokumenteerimine.</p>

Teemad ja alateemad		
TJ16-08	<p>1. Abivahendid ja toimetuleku toetamine.</p> <p>1.1. Kaasatus kogukonda.</p> <p>1.1.1. Kliendi toetamine, saatmine avalike teenuste, tugiteenuste, abivahendite kasutamisel (tervishoid, ravi, juuksur, arst, ühistransport, ametiasutused).</p> <p>1.1.2. Toetamine tugiteenuste kasutamisel.</p> <p>1.2. Abivahendite liigid - puudest ja erivajadusest tulenevad.</p> <p>1.2.1. Kasutamine (sh ohutus).</p> <p>1.2.2. Abivahendite soetamine.</p> <p>1.3. Kodumajandus.</p> <p>1.3.1. Majapidamis-ja korrastustööd, prügi käitlemine.</p> <p>1.3.2. Toit ja toitumine.</p> <p>1.3.3. Enesehooldus.</p> <p>1.3.4. Kliendi eelarve.</p> <p>1.3.5. Säätlik mõtteviis erinevates toimingute.</p>	<p>4 EKAP 104 tundi (KÕ 52 t, IT 52 t)</p>
TJ16-09	<p>2. Õppimine ja juhendamine.</p> <p>2.1. Õppimine ja õpetamine (käsitlused ja meetodid).</p> <p>2.2. Juhendamine ja motiveerimine erinevas eas.</p>	<p>1 EKAP 26 tundi (KÕ 13 t, IT 13 t)</p>
TJ16-10	<p>3. Turvalisuse tagamine.</p> <p>3.1. Kliendi turvalisuse tagamine ja turvalise keskkonna kujundamine, juhendamine ja toetamine kogukonnas elamiseks.</p> <p>3.2. Töötaja turvalisus (praktiline enesekaitse (õiguslik taust – kui palju saab töötaja sekkuda ja millisel viisil).</p> <p>3.3. Ergonoomika – töövõtetes, abivahendite kasutamisel.</p>	<p>2 EKAP 26 tundi (KÕ 13 t, IT 13 t)</p>
TJ16-11	<p>4. Hooldamine erinevate haiguste korral</p> <p>1.1. Anatoomia.</p> <p>1.2. Haigused, sümptomid.</p> <p>1.3. Ravimiõpetus, valekasutused, üledoseerimine, koosmõju.</p> <p>1.4. Terviseedendus.</p> <p>1.5. Ohutus – kodus ja kogukonnas.</p> <p>1.6. Seksuaalkäitumine.</p> <p>1.7. Erivajadusest tulenevad protseduurid (sondi kasutamine toitmisel, mähkmete kasutamine, tegevused).</p>	<p>8 EKAP 182 tundi (KÕ 92 t, IT 90 t)</p>
TJ16-12	<p>5. Esmaabi.</p> <p>5.1. Elupäästva ja jätkuva esmaabi andmise põhimõtted.</p> <p>5.2. Kannatanu uurimine, seisundi hindamine ja tegevus õnnetuspaigal.</p> <p>5.3. Elulised näitajad, nende mõõtmine.</p> <p>5.4. Eluohtlikud haigusseisundid.</p> <p>5.5. Teadvusetus. Diabeet. Epilepsia. Äge kõht.</p> <p>5.6. Lämpumine.</p> <p>5.7. Allergia, šokk.</p>	<p>1 EKAP 26 tundi (KÕ 13 t, IT 13 t)</p>

	5.8. Luumurrud. 5.9. Traumad, verejooksud. 5.10. Kliiniline surm. Elustamine.	
TJ16-13	6. Aktiviseerivad tegevused 6.1. Planeeritud ja planeerimata tegevused. 6.2. Toetamine, juhendamine, motiveerimine - positiivse mõtlemise kujundamine. 6.3. Piiride seadmine, enesekehtestamine. 6.4. Ürituste organiseerimine ja korraldamine, vabaaja tegevused.	1 EKAP 26 tundi (KÕ 13 t, IT 13 t)
TJ16-14	7. Praktika: Kliendi toimetuleku toetamine.	9 EKAP 234 tundi (KÕ 208 t, IT 26 t)

Õppematerjalid

Teema 1: Abivahendid ja toimetuleku toetamine

- 1) Jaanisk, M., Koor, M., Kübar, K., Lepp, T., Läänelaid, S., Murov, A., Pael, J., Simm, P., Timm, M., Treial, M., Vahtramäe, A., Varik, M. (2015). Hoolides ja hoolitsedes õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Tallinn. Argo.
- 2) Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 15.

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Teema 2: Õppimine ja juhendamine

- 1) Kadajas, H.-M. (2005). Õppima õppimine ja õppima õpetamine. TLÜ kirjastus.
- 2) Paavel, V. (2009). Hooliva hooldaja käsiraamat. EV Sotsiaalministeerium. Tervise Arengu Instituut.

Teema 3: Turvalisuse tagamine

- 1) Paavel, V. (2009). Hooliva hooldaja käsiraamat. EV Sotsiaalministeerium. Tervise Arengu Instituut.
- 2) Tegevusjuhendaja käsiraamat

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Teema 4: Hooldamine erinevate haiguste korral

- 1) Bjørg, I., Slettahjell, W., A; Sundby, N. (2009). Hügieeni käsiraamat.
- 2) Hooldus erinevate haiguste korral ja ravimiõpetuse alused
http://www.ekk.edu.ee/vyfiles/0/haiguste_hooldus.pdf
- 3) Jaanisk, M., Koor, M., Kübar, K., Lepp, T., Läänelaid, S., Murov, A., Pael, J., Simm, P., Timm, M., Treial, M., Vahtramäe, A., Varik, M. (2015). Hoolides ja hoolitsedes õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Tallinn. Argo
- 4) Sotsiaalhoolekande seadus, redaktsiooni kehtivusaeg 01.01.2016 kuni 30.06.2016, otsing:
https://www.riigiteataja.ee/tervikteksti_otsing.html

Teema 5: Esmaabi

- 1) Esmaabi käsiraamat. Esmaabi võtted igapäevasele tööle, kodus, puhkehetkel. 8 trükk. (2004). St. Johni Kiirabi, St. Andrew´ Kiirabiassotsatsioon, Suurbritannia Punane Rist. Dorling Kindersley Ltd. London.
- 2) Fisher, S. (2007). Esmaabiraamat. Tallinna Raamatutrükikoda.
- 3) Liiger, M. ja Pärn, M. (2010). Esmaabi käsiraamat ettevõttele. Pandekt OÜ. Tallinn.

Teema 6: Aktiviseerivad tegevused

- 1) Saks, K. (1998). Noorest saab vana. Tartumaa Trükikoda.
- 2) Pool, R. (2011). Treeni terviseks koos minuga. Varrak.
- 3) Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 21.

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6	Ele Hansen Liana Kurg
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Positiivse hinnangu saamise aluseks on õpiväljundite saavutamine lühenähtel. Hindamismeetodid: referaadi koostamine ja esitlemine, situatsioonülesande lahendamine, struktureeritud kirjalik töö Hindamisülesanne: õpilane leiab IKT vahendeid kasutades informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta ning koostab nende alusel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani hinnates oma sobivust valitud valdkonnas.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 13) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis;	Õpilane: 1) arutleb iseseisvalt enda isiksuse tugevuste ja nõrkuste üle; 2) annab hinnangu oma kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse ning enda tööturul rakendamise võimaluste kohta; 3) leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta; 4) koostab iseseisvalt elektroonilisi kandideerimisdokumente, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus; 5) valmistab iseseisvalt ette ja osaleb näidistööintervjuul; 6) koostab iseseisvalt endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani;		
14) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist;	7) mõistab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest; 8) selgitab iseseisvalt turumajanduse toimimist arvestades nõudluse, pakkumise ja turutasakaaluga õpitavas valdkonnas; 9) nimetab meeskonnatööna Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse ning selgitab nende mõju ettevõtluskeskkonnale õpitavas valdkonnas; 10) täidab etteantud andmete alusel sh elektrooniliselt FIE näidistuludeklaratsiooni; 11) kasutab iseseisvalt majanduskeskkonnas orienteerumiseks riiklikku infosüsteemi e-riik;		
15) mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas;	12) tõlgendab meeskonnatööna juhendi alusel erihoolekande ettevõtluskeskkonda Eestis ja toob välja oma võimalused tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana; 13) kirjeldab juhendi alusel vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete toimimist; 14) selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda ning kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele; 15) kirjeldab ja selgitab ettevõtte äriideed hooldusvaldkonna näitel ja koostab elektrooniliselt juhendi alusel äriplaani;		
16) mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas	16) loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi, lähtudes riiklikust strateegiast; 17) loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja selgitab riskianalüüsi		

toimimisel;	<p>olemust;</p> <p>18) eristab ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskkonna üldist füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks;</p> <p>19) tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb iseseisvalt lähtuvalt seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega;</p> <p>20) kirjeldab meeskonnatöona tulekahju ennetamise võimalusi ja enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas;</p> <p>21) arutleb juhtumi näitel meeskonnatöona erinevatest allikatest kogutud töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni üle;</p> <p>22) kasutab iseseisvalt elektroonilist töölepinguseadust töölepingu sõlmimisel, töötaja ja puhkuse korraldamisel;</p> <p>23) toob iseseisvalt välja töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilised erinevused töötaja ja ettevõtja vaates;</p> <p>24) tutvustab meeskonnatöona töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente;</p> <p>25) arvestab iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetuse hüvitist;</p> <p>26) kirjeldab iseseisvalt asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis;</p> <p>27) koostab ja vormistab iseseisvalt elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt;</p> <p>28) kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega;</p>	
17) tegutseb meeskonnas vastastikust suhtlemist toetaval viisil.	<p>29) kasutab keerukates ja ootamatutes suhtlemissituatsioonides sobivaid suhtlemisviise, erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava;</p> <p>30) järgib üldtunnustatud käitumistavasid ning hindab enda ja grupiliikmete käitumist arvestades kultuurilisi erinevusi;</p> <p>31) juhib juhendi alusel eesmärgipäraselt väikesearvulist meeskonda tööalaste probleemide looval lahendamisel;</p> <p>32) hindab juhendi alusel enda ja teiste teeninduskultuuri, teenindushoiakuid ja -oskusi;</p> <p>33) lahendab iseseisvalt erinevaid sh muutuvaid teenindussituatsioone, lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest.</p>	
Teemad ja alateemad		
TJ16-15	<p>1. Karjääri planeerimine.</p> <p>1.1. Enesetundmine karjääri planeerimisel.</p> <p>1.2. Õppimisvõimaluste ja tööjõuturu tundmine karjääri planeerimisel.</p> <p>1.3. Planeerimine ja karjääriotsuste tegemine.</p>	<p>1 EKAP</p> <p>26 tundi</p> <p>(KÕ 12 t, IT 14 t)</p>
TJ16-16	<p>2. Majandus ja ettevõtlus.</p> <p>2.1. Mina ja majandus.</p> <p>2.2. Piiratud ressursid ja piiramatud vajadused.</p> <p>2.3. Pakkumine ja nõudlus.</p> <p>2.4. Maksud.</p> <p>2.5. Finantsasutused Eestis.</p> <p>2.6. Eesti ja kodumaakonna ettevõtlus.</p> <p>2.7. Ettevõtja ja töövõtja.</p> <p>2.8. Ettevõtluskeskkond.</p> <p>2.9. Äriidee ja selle elluviimine.</p>	<p>1 EKAP</p> <p>26 tundi</p> <p>(KÕ 12 t, IT 14 t)</p>
TJ16-17	<p>3. Töötervishoid ja tööohutus ja tööseadusandlus.</p>	<p>1 EKAP</p>

	3.1. Sissejuhatus töökeskkonda. 3.2. Töökeskkonnaalase töö korraldus. 3.3. Töökeskkonna ohutegurid. 3.4. Töökeskkonnaalane teave. 3.5. Tööõnnetused. 3.6. Tuleohutus.	26 tundi (KÕ 12 t, IT 14 t)
TJ16-18	4. Töötamise õiguslikud alused. 4.1. Lepingulised suhted töö tegemisel. 4.2. Töökorraldus. 4.3. Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised.	0,5 EKAP 13 tundi (KÕ 6 t, IT 7 t)
TJ16-19	5. Asjaajamine ja dokumendihaldus. 5.1. Asjaajamine ja dokumendihaldus organisatsioonis. 5.2. Dokumentide loomine. 5.3. Dokumentide sh digitaaldokumentide säilitamine.	1 EKAP 26 tundi (KÕ 12 t, IT 14 t)
TJ16-20	6. Suhtlemine ja meeskonnatöö 6.1. Kontakti loomine; 6.2. Suhtlemist soodustavad ja takistavad tegurid; 6.3. Grupiprotsessid ja meeskonnatöö. 6.4. Suhtlemine kriisiolukorras.	1,5 EKAP 39 tundi: (KÕ 20 t, IT 19 t)
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng, seminar, arutelu, rühmatöö, iseseisev töö, rollimäng, situatsioonülesannete lahendamine, äriplaani koostamine	
Õppematerjalid		
1) Majanduse ABC (2002). Avatar. http://www.avatar.ee/majanduseabc/ 2) Randma, T. (2008). Ettevõtluse alused. OÜ Infotrükk. 3) Pramann Salu, M. (2005). Ettevõtluse alused. Kirjastus Ilo. 4) Türk, V. (1995). Turumajandus kõigile. Tartu Ülikooli Kirjastus. 5) Tsarjov, R. Õpiobjekt: Palgaarvestus ja deklareerimine (2007). Suuremõisa Tehnikum. http://kingpool.hak.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20%F5piobjektid%202/palgaarvestus/ 6) Tolk, Ü. (2009). Õpiobjekt: SWOT analüüs. Tartu KHK. http://e-ope.khk.ee/oo/evoti/SWOT/ 7) Tolk, Ü. (2009). Õpiobjekt: Turundusuuringu koostamine küsitluse teel. Tartu KHK. http://e-ope.khk.ee/oo/evoti/kysitus/		

VALIKÕPINGUTE MOODULID			
Õpilane peab läbima valikõpingud 9 EKAP ulatuses ning saavutama ühe valitavatest kompetentsidest.			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Digiajastu tehnoloogiate kasutamine õppimises ja erialases arengus	2 EKAP	Anne Rosenberg
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime digiajastu tehnoloogiliste vahendite kasutamisega informatsiooni hankimisel, töötlemisel, tööalasel suhtlemisel, asjaajamisel ja enesetäiendamisel eetika ja turvalisuse nõudeid arvestades.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: praktiliste õppeülesannete täitmine Moodle keskkonnas ja enesearengu reflekteerimine digitaalses arengumapis. Hindamisülesanded: 1. Digitaalne arengumapp ja refleksioon.		

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Infoajastu võimaluste teadlik kasutamine. 3. E-õppe keskkonna Moodle tegevustes osalemine. 4. Töö- ja harjutuslehed. 5. Originaaltöö loomine digivahenditega. 6. Veebimaterjali seaduslik ja eetiline kasutamine.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane <ol style="list-style-type: none"> 1) tuleb toime eesmärgipärase digiajastu tehnoloogiliste vahendite kasutamisega; 2) rakendab arvutialaseid teadmisi erialase info otsimiseks ja veebikeskkonna ohutuks kasutamiseks; 3) loob veebipõhiseid dokumente; 4) kasutab interneti informatsiooni töötlemiseks, tööalaseks suhtlemiseks, asjaajamiseks ja enesetäiendamiseks. 	Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1) teab infoajastu tehnoloogiate kasutamise põhitõdesid, võimalusi ja sellega kaasnevaid ohtusid; 2) vormistab arvutil nõuetekohaseid kirjalikke töid ja esitab või jagab neid vajadusel veebipõhiselt; 3) teab, mis on e-õpe ja kasutab e-õppe keskkonna Moodle traditsioonilisi tegevusi ja vahendeid; 4) loob originaaltöid (pilt, video, audio vm) rakendades informatsiooni kogumiseks, hindamiseks ja kasutamiseks digitaalseid vahendeid; 5) kasutab teadlikult veebimaterjale, käitudes seaduslikult ja eetiliselt; 6) kasutab digitaalseid vahendeid (sh digitaalne arengumapp) oma loomingu edastamiseks ja erialase arengu reflekteerimiseks; 7) kasutab digitaalset meediat ja keskkondi suhtlemiseks ning koostööks; 8) leiab ja rakendab digitaalseid vahendeid praktiliste oskuste arendamiseks; 9) on teadlik erinevatest õppimist toetavatest ja reguleerivatest dokumentidest Tartu Tervishoiu kõrgkoolis; 10) kasutab sihipäraselt Tartu Tervishoiu Kõrgkooli kodulehte, siseveebi, õppeinfosüsteemi ja leiab üles vajaliku informatsiooni.
Õppetöö vormid ja meetodid	Seminar, arutelu, rühmatöö, e-õpe, eneseanalüüs.
Teemad ja alateemad	
TJ16-21	<ol style="list-style-type: none"> 1. Digitaalne arengumapp ja refleksioon. 2. Infoajastu võimaluste teadlik kasutamine. 3. Õppimist toetavad dokumendid, vajamineva info otsimine ja kasutamine. 4. E-õppe keskkonna Moodle tegevused. 5. Meediad ja koostöö digiajastul. 6. Originaaltöö loomise võimalused digivahenditega. 7. Veebimaterjali seaduslik ja eetiline kasutamine.
	2 EKAP 52 tundi (KÕ 26 t, IT 26 t Moodle`s)
Õppematerjalid	
Õppejõu juhendmaterjalid on edastatud digiajastu võimalustega.	

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Vene keel	3 EKAP	Olga Jagintseva
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime vene keelt kõneleva kliendi mõistmise ja juhendamisega.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: dialoogi koostamine ja dialoogis osalemine. Teksti koostamine ja mõistmine, grammatikareeglite rakendamine. Hindamisülesanne: õpilane osaleb vastavalt ülesandele dialoogis hääldamise põhimõtteid, peamisi grammatikareegleid rakendades ja erialast terminoloogiat kasutades.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane 1) rakendab suhtlemisel vene keele peamisi grammatikareegleid, hääldamise põhimõtteid; 2) mõistab erialast terminoloogiat teksti loomisel.	Õpilane: 1) mõistab lihtsat kuulatud või loetud teksti ja annab edasi selle sisu häälduspõhimõtteid ja grammatikareegleid rakendades; 2) esitab lihtsa seostatud teksti erialasel teemal, küsib küsimusi ja vastab küsimustele.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, iseseisev töö, e-õpe, praktiline harjutamine, kuulamine, kõnelemine, kirjutamine, tõlkimine.		
Teemad ja alateemad			
TJ16-22	1. Grammatika. 2. Hääldamine. 3. Inimene: välimus ja iseloom. 4. Töö ja hobid. 5. Asutused. 6. Telefonivestlused. 7. Erialane terminoloogia. 8. Tervis.	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)	
KIRJANDUS	1. Metsa, A., Titova, L., Добро пожаловать. Tallinn: Koolibri 2012 2. Raeste, E., Štšadneva, V., Vaigla, E., Karasjova, N., Vene-eesti tervishoiu ja sotsiaaltöö sõnastik. Tartu-Paide: Kuma 2007 3. Schmidt, J., Vene keele grammatika käsiraamat. Tallinn: Koolibri 2003 4. Ummus, H., Zenkovitš, J., Eesti-vene ja vene-eesti meditsiinvestmik. Tallinn: Pangloss 1995 5. Vedina, L., Vene keele algkursuse ABC 1 õppematerjalid . Tartu: TÜ Keelekeskus 2001 6. Головкин О. В., Вперед! Москва: Русский язык 2006 7. Рогова К.А., Вознесенская И.М., Хорохордина О.В., Колесова Д.В., Русский язык. Учебник для продвинутых. Вып.2. Санкт-Петербург: Златоуст. 2015 8. Чернышев С. И., Поехали! I, II часть. Русский язык для взрослых. Базовый курс. Санкт-Петербург: Златоуст 2014		

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Isiklik tervis kui edu alus	2 EKAP	Inge Paju
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime füüsilise, emotsionaalse, mentaalse, intellektuaalse ja vaimse dimensiooni seostamisega terviskäsitustes.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: ettekande koostamine ja esitus. Hindamisülesanne: enda tervise kaardistamine ja tervise tugevdamiseks vajalike valdkondade väljaselgitamine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane 1) selgitab erinevaid tervise-definitsioone ja mõtestab tervislikku heaolu erinevatel tasanditel; 2) seostab füüsilise, emotsionaalse, mentaalse, intellektuaalse ja vaimse dimensiooni seotust terviskäsitustes.	Õpilane: 1) selgitab erinevaid tervise definitsioone ning mõtestab tervislikku heaolu erinevatel tasanditel; 2) kirjeldab füüsilise, emotsionaalse, mentaalse, intellektuaalse ja vaimse dimensiooni seotust terviskäsitustes; 3) kirjeldab psühhosomaatilisi muutusi organismis ja nende mõju tervisele; 4) hindab stimulaatorainete mõju tervisele; 5) hindab enda toitumist ja füüsilist aktiivsust ning selle seost terviselega; 6) analüüsib enda tarbijakäitumist ja keskkonnatervislikku olukorda.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, praktikum, iseseisev töö, e-õpe, arutelu, analüüs, hindamine.		
Teemad ja alateemad			
TJ16-23	1. Tervise käsitluse erinevad definitsioonid ja tasandid. 2. Füüsiline, emotsionaalne, mentaalne, intellektuaalne ja vaimne dimensioon terviskäsituses. 3. Psühhosomaatika, stress ja distress. 4. Meelemürgid, nende toime. 5. Tervislik toitumine. 6. Füüsiline aktiivsus. Kehakaal. 7. Tarbija- ja keskkonnatervis.	2 EKAP 52 tundi (KÕ 26 t, IT 26 t)	
Õppematerjalid			
Alter, S., Schiff, W. (2013). Essential Concepts for Healthy living. Burlington: Jones & Bartlett Learning. Vokk, R. (2013). Prillitoosi terviseramat. Toit ja tervis. Tallinn: Cum Laude.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Viipekeele algkursus	1 EKAP	Ave Kukk
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime viipekeele kasutamisega algtasandil.		

Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“, läbimisel moodulid „Töö lastega peredega“ ja „Töö erivajadustega inimestega“	
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: arutelu, analüüs, vaatlus, demonstratsioon. Hindamisülesanne: situatsioonülesande lahendamine algtasandil viipekeelt kasutades.	
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	
Õpilane 1) kirjeldab kuulmispuudega inimeste kultuurikeskkonna iseärasusi; 2) rakendab kurtidega suhtlemise põhimõtteid, kasutades viipekeelt algtasandil.	Õpilane: 1) hindab vastavalt ülesandele kurdi inimese toimetulekuvõimet igapäevaelus; 2) selgitab näidete varal kuulmispuudega inimestega suhtlemise põhimõtteid; 3) kasutab algtasandil viipekeelt.	
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, harjutamine, arutelu, infootsing, analüüs.	
Teemad ja alateemad		
TJ16-24	1. Kurtus ja viipekeel. 2. Suhtlemine kurtide inimestega. 3. Viipekeel ja sõrmendid. 4. Tervitamine, enesetuvustus. 5. Perekond, tegevused. 6. Tervishoid ja haigused. 7. Sõrmendid, viiped ja viibete lihtsustamine.	1 EKAP 26 tundi (KÕ 14 t, IT 12 t)
KIRJANDUS	Õppejõu materjalid	

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Dementse inimese hooldamine	3 EKAP	Janika Pael
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime dementse kliendi hooldamise ja juhendamisega lähtuvalt tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel on moodul „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: Arutelu, analüüs, vaatlus, demonstratsioon. Hindamisülesanne: situatsioonülesande lahendamine algtasandil viipekeelt kasutades.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane 1) tunneb ära dementsusündroomi sümptomaatika; 2) hooldab juhendab abivajajat lähtuvalt tema toimetulekuvõimest	Õpilane: 1) selgitab dementse abivajaja toetamise ja ravi põhimõtteid näidetele toetudes; 2) hindab vastavalt ülesandele dementsusega inimese seisundit ja toimetulekuvõimet lähtuvalt ADL-põhimõtetest; 3) hindab vastavalt ülesandele dementsusega inimese kognitiivseid võimeid Mini Mental testi kaasabil; 4) koostab hindamistulemustest lähtuvalt tegevusplaani dementsusega		

ja individuaalsetest iseärasustest.	inimese toimetulekuvõime toetamiseks, arvestades inimese individuaalseid iseärasusi.
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, harjutamine, arutelu, infootsing, analüüs.
Teemad ja alateemad	
TJ16-25	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dementsus: mõiste, liigid, põhjused, erinevad vormid, sümptomid. 2. Dementsuse faasid, nendega kaasnevate kognitiivsete ja füüsiliste võimete langus. 3. Tegevusvõime hindamine dementsuse korral (sh sobivad mõõdikud/skaalad). 4. Sagedamini esinevad sündroomid: valu, depressioon, deliirium. 5. Dementsusega kaasnevad ohud (traumad, toitumisprobleemid, hooletusse jäämine, sotsiaalne isolatsioon). 6. Olemasolevate oskuste säilitamine ja toetamine, erinevad klienditöö võtted: suhtlemistehnikad, validatsioon, ROT. 7. Palliativne hooldus.
	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)
Õppematerjalid	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Linnamägi, Ü. (2008). Käsiraamat dementsete haigete hooldajale. Eesti Alzheimeri Tõve Ühing, Tallinn. 2) http://www.kliinikum.ee/narvikliinik/sagedasemad-haigused/14-dementsus 3) http://www.kliinikum.ee/narvikliinik/sagedasemad-haigused/13-alzheimeri-tobi 4) http://www.nooruse.ee/e-ope/opiobjektid/dementsus/dementsuse_olemus.html 	

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Kriisipsühholoogia	2 EKAP	Kaidi Kübar
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kriisisituatsioonis toimimisega.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel moodulid: „Hoolduse alused“, „Meeskonnatöö korraldamine ja juhendamine“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, referaadi/ettekande koostamine, suuline esitus, situatsioonülesande lahendamine. Hindamisülesanded: Situatsioonülesande lahendamine ja lahenduse esitlemine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane 1) mõistab kriisipsühholoogia olemust ja põhimõisteid; 2) rakendab kriisisituatsioonis psühholoogilise esmaabi meetodeid.	Õpilane: 1) selgitab näidete varal erialast terminoloogiat kasutades kriisipsühholoogia olemust; 2) selgitab vastavalt ülesandele kriisisituatsiooni olemust ning põhjendab psühholoogiliste esmaabivõtete kasutamist.		
Õppetöö vormid ja	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, situatsioonülesannete		

meetodid	lahendamine, arutelu, infootsing, analüüs.	
Teemad ja alateemad		
TJ16-26	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kriisi tunnused, põhjused. 2. Kriisi reaktsioonid, etapid. 3. Kriisiinterventsiooni põhimõtted. 4. Hilisemad stressreaktsioonid: stress, PTSD, depressioon. Traumaatilised sündmused. 5. Kuriteo- ja õnnetusohvrid: reaktsioonid ja sekkumine. 6. Koolikiusamine ja –vägivald. 7. Pervägivald ja väärkohtlemine: sekkumine. 8. Surm ja lein. Leinanõustamine. 9. Suitsidaalsus: müüdid, tüübid, riskifaktorid ja sekkumine. 10. Kriisikommunikatsioon: meeskonnatöö kriisiolukorras. Supervisioon ja debriefing. 	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)
Õppematerjalid		
<ol style="list-style-type: none"> 1) Ainscough, C. ja Toon, K. (2006). Läbimurre. Abiks lapsepõlves seksuaalselt väärkohtlemist kogenuile. 2) Arro, S. jt. (2001). Laps surmaga silmitsi. 3) Bancroft, L. (2006). Miks ta seda teeb? Kuidas mõtlevad vihased ja kontrollivad mehed. 4) Goleman, D. (2000). Emotsionaalne intelligentsus. Väike Vanker. 5) Krips, H. (2005). Suhtlemisostkustest õpetamisel ja juhtimisel. Tartu Ülikooli kirjastus. 6) Kõiv, K. (2001). Antisotsiaalse käitumisega õpilased: artiklite kogumik. 7) Kõiv, K. (2003). Antisotsiaalse käitumisega õpilased, projekti kogemusi; artiklite kogumik IV. 8) Parkja, K. ja Otter-Üprus, F. (2000). Ohvriabi käsiraamat. 9) Perttu, S. jt (2001). Kuidas aidata perekonda, milles esineb vägivalda - juhiseid tervishoiutöötajatele. Tartu Naiste Varjupaik. 10) Rosenberg, M.B. (2005). Vägivallatu suhtlemine. Nebadon. 11) Rosental, M. ja Tilk, K. (1999). Lapse seksuaalne väärkohtlemine Eestis. 12) Soonets, R. jt. (2007). Laste väärkohtlemine. Atlex. 13) Soo, K. (2004). Eesti teismeliste vägivaldatõlgendused: uuringuraport. EV Sotsiaalministeerium. 		

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Klassikalise massaaži algkursus	2 EKAP	Aleksandra Jospitšuk
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime klassikalise massaaži tegemisega turvalisuse ja eetika põhimõtteid järgides.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel moodulid: „Töö lastega peredega“, „Töö eakatega“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: demonstratsioon, arutelu. Hindamisülesanded: Klassikalise massaaži võtete demonstreerimine vastavalt ülesandele.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane 1) tunneb klassikalise massaaži nõudeid, teab klassikalise massaaži toimemehhanisme; 2) rakendab	Õpilane: 1) kirjeldab klassikalise massaaži nõudeid; 2) selgitab vastavalt ülesandele massaaži toimemehhanisme ja toimeid, peamisi vastunäidustusi; 3) demonstreerib vastavalt ülesandele massaažiprotseduuri sooritamist järgides hügieeni ja tööergonoomika põhimõtteid.		

massaaživõtteid abivajaja elukvaliteedi toetamisel.	
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, vaatlus, arutelu, e-õpe, analüüs, harjutamine, demonstratsioon
Teemad ja alateemad	
TJ16-27	<p>1. Ülevaade klassikalisest massaažist. Ajalugu.</p> <p>2. Abivahendid massaaži teostamisel. Massaažiõlid ja -kreemid.</p> <p>3. Massaaži hügieenilised alused. Nõuded massöörile, massaažiruumile, kliendile. Eetika.</p> <p>4. Massaaži toimed, näidustused ja vastunäidustused. Põhireeglid massaaži läbiviimiseks.</p> <p>5. Massaažiprotseduuri läbiviimise ergonoomika, töötervishoiu ja tööhügieeni reeglid.</p> <p>6. Klassikaline (Rootsi) massaaž: võtted, lõdvestusvõtted, klassikaline (rootsi) üldmassaaž.</p>
	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)
Õppematerjalid	
<p>1) Salvo, S. (2003). Massage Therapy: Principles and Practise. Saunders.</p> <p>2) Hendrickson, T. (2003). Massage for Orthopedic Conditions. Lippincott Williams&Wilkins. Clay, J.H., Pounds, D.M. (2003). Basic Clinical Massage Therapy: Integrating anatomy and treatment. Lippincott Williams&Wilkins.</p>	

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Pervasiivsed arenguhäired	2 EKAP	Tiina Uusma
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime autistliku kliendi toetamise ja juhendamise.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud/läbimisel moodulid: „Abivajaja arendamine juhendamine ja aktiveerimine“, „Töö erivajadustega inimestega“.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	<p>Moodul hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, ettekande koostamine ja esitlemine.</p> <p>Hindamisülesanded: ettekande koostamine pervasiivse arenguhäirega inimese igapäevast toimetulekut käsitleval teemal.</p>		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
<p>Õpilane</p> <p>1) tunneb ära pervasiivse arenguhäirete tunnused;</p> <p>2) kirjeldab pervasiivsete arenguhäirete mõju inimese toimetulekule igapäevaelus ja juhendamise põhimõtteid.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab autismile omaseid käitumise iseärasusi ja pakub lahendusi nende ületamiseks;</p> <p>2) nimetab ja iseloomustab erinevaid autismi olemust selgitavaid teooriaid;</p> <p>3) koostab vastavalt ülesandele alternatiivkommunikatsiooni vahendeid kasutades 1 tegevusjuhendi igapäevaelu toimingute toetamiseks.</p>		
Õppetöö vormid ja meetodid	Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, arutelu, e-õpe, analüüs, ettekande koostamine ja esitlemine.		

Teemad ja alateemad		
TJ16-28	1. Autismi diagnoosimise ajalugu. 2. Erinevad seisukohad sündroomi tekkepõhjuste kohta. Levinumad eelarvamused. 3. Diagnostilised kriteeriumid tänapäeval. 4. Ülevaade autismi sümptomaatikast ja selle avaldumisest. 5. Autismi piirnemine teiste arenguhäiretega. 6. Ülevaade autismi epidemioloogiast. Autismi esinemise seos erinevate kultuuriliste ja sotsiaalsete gruppidega. 7. Ülevaade autismi põhjustest. 8. Sobivad alternatiivkommunikatsiooni vahendid autismiga inimeste õpetamisel ning nendega suhtlemisel.	2 EKAP 52 tundi: (KÕ 26 t, IT 26 t)
Õppematerjalid		
1) Aluoja, A., Allikmets, E., Liivamägi, J., Saarma, M. (1993) RHK-10 Psüühika ja käitumishäired. Tartu Ülikool. 2) Bleach, F. (2008) Igaüks on erinev. Raamat noortele inimestele, kellel on autismiga õdesid või vendi. Tartu Ülikooli Kirjastus. 3) Eesti Autismiühing (2003) Meie laste lood. 4) Gerland, G., (2012) Päril inimene. Vali Press OÜ. 5) Gillberg, Ch., (2003) Aspergeri sündroom. Normaalne, geenius või nohik? Kunst 6) Janetzke, H. R. P. (1993) Stichwort Autismus. München. 7) Schäfer, S., (2014) Tähed, õunad ja kumer klaas. Minu elu autismiga. Vali Press OÜ. 8) Tammet, D. (2007) Sündinud sinisel päeval. Eesti Päevalahe AS.		

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Rahvatervis, terviseedenduse alused	2 EKAP	Liana Kurg
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime kliendi suunamisega tervislike eluviiside kujundamiseks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, situatsioonülesande lahendamine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane 1) mõistab rahvatervise ja terviseedenduse põhimõtteid ; 2) arvestab tervist mõjutavate teguritega patsiendi ja enda elukvaliteedi tagamisel.	Õpilane 1) selgitab rahvatervise ja terviseedenduse põhimõtteid ning juhendab vastavalt ülesandele patsiendi elukvaliteedi kindlustamisel; 2) nimetab elukvaliteeti mõjutavaid näitajaid, toob näiteid.		
Õppetöö vormid ja meetodid	e-õpe, arutelu, situatsioonülesande lahendamine.		

Teemad ja alateemad		
TJ16-29	1. Tervist ja elukvaliteeti mõjutavad tegurid. 2. Enamlevinud terviseprobleemid. 3. Terviseprobleeme tekitav riskikäitumine. 4. Terviseprobleemide ennetamine.	2 EKAP 52 tundi: e-õpe
Õppematerjalid		
1) Rahvatervise seadus, redaktsiooni jõustumise kuupäev 01.03.2016, otsing: https://www.riigiteataja.ee/tervikeksti_otsing.html		
2) Tervishoiuteenuste korraldamise seadus, redaktsiooni kehtivusaeg 01.03.2016 kuni 31.12.2016, otsing: https://www.riigiteataja.ee/tervikeksti_otsing.html		
3) Veidemann, T. (2007). Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2006=Health behavior. Tallinn: Tervise Arengu Instituut.		

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Kliendi toetamine õppimisel ja töötamisel	3	Tiina Uusma
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime kliendi juhendamise ja toetamisega õppimisel ja töötamisel.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Moodulid „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“ ning „Kliendi juhendamine ja toetamine igapäeva elu toimingutes“ läbitud või läbimisel.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, situatsioonülesande lahendamine.		
Õpiväljundid			
Õpilane 1) toetab ja juhendab klienti õppimisel ja töötamisel arvestades tema tegevusvõimet ja keskkonna võimalusi.	2) hindab vastavalt hindamismetoodikale kliendi võimalusi õppimiseks ja töötamiseks tema individuaalsust arvestades; 3) kirjeldab kliendile sobivaid õppimise/töötamise võimalusi vastavalt seadusandlusele; 4) demonstreerib õpi- ja/või tööharjumuste jt õppimisel/töötamisel vajalike sotsiaalsete oskuste kujundamist, arvestades klienti, andes tagasisidet soorituste kohta, motiveerides teda ja olles eeskujuks; 5) demonstreerib hindamistulemustest lähtuvalt õppimiseks/töötamiseks vajalike praktiliste oskuste (nt ajakasutus, töövõtted) õpetamist. 6) kirjeldab kliendi seadusandlusest tulenevaid õigusi, võimalusi ning vastutust õppimisel ja töötamisel hindamistulemustele toetudes; 7) kirjeldab õppimise/töötamise toetamiseks vajalikke teenuseid ja toetusi vastavalt seadusandlusele ja võimalustele. 8) kirjeldab koostöö võimalusi õppeasutuste või tööandjatega, kontaktide loomist ja hoidmist ning korralduslike küsimuste lahendamist (transport, majutus toitlustamine jne) vastavalt seadusandlusele ja hindamistulemustele.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, vaatlus, arutelu, e-õpe, analüüs, harjutamine, demonstratsioon, iseseisev töö.		

Teemad ja alateemad		
TJ16-30	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kliendile sobivate õppimise ja töötamise võimaluste leidmine. 2. Töötamisel vajalikud sotsiaalsed oskused ja nende õpetamine. 3. Töötamiseks vajalikud praktilised oskused, nende õpetamine. 4. Motivatsioon ja motiveerimine. 5. Õppimiseks/töötamiseks vajalikud teenused ja toetused. 6. Kliendi igapäevaelu sidumine õppimise ja töötamisega. 	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)

Õppematerjalid

1. Juhtumikorralduse käsiraamat https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Juhtumikorraldus/juhtumikorralduse_kasiraamat.pdf
2. Tegevusjuhendaja käsiraamat.
https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	Juhendamine ja mentorlus	3	Tiina Uusma
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime praktikantide juhendamisega ning on valmis olema noore töötaja mentoriks.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Moodulid „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“ ning „Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes“ läbitud või läbimisel.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, situatsioonülesande lahendamine.		
Õpiväljundid			
1) Juhendab praktikante ja uusi töötajaid vastavalt asutuse regulatsioonidele ning õppimise ja õpetamise heale tavale.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Juhendab ja motiveerib uusi töötajaid tööalaselt, vastavalt asutuse põhimõtetele, väärtustele ja dokumentatsioonile ning lähtudes parimast praktikast; 2) Juhendab praktikante, vabatahtlikke jt vastavalt asutuse regulatsioonidele ja kokkulepetele; 3) Selgitab juhendamise ja supervisiooni olemust, tööga kaasnevate probleemide määramist, hindamist ja lahendamist ning tugisüsteeme probleemsete olukordade lahendamiseks. 		
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, vaatlus, arutelu, e-õpe, analüüs, harjutamine, demonstratsioon, iseseisev töö.		

Teemad ja alateemad

TJ16-31	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mentorlus. Mentori roll ja vastutusala. 2. Kujundav hindamine ja lõpphinnangu andmine. 3. Praktikantide ja vabatahtlike juhendamine. 4. Kovisioon ja supervisioon ning tööjuhendamine. 	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)
---------	--	---

Õppematerjalid

3. Juhtumikorralduse käsiraamat https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Juhtumikorraldus/juhtumikorralduse_kasiraamat.pdf
4. Tegevusjuhendaja käsiraamat.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
12	Majapidamise korraldamine	3 EKAP	Tiiu Lepp
Eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime klientide juhendamise ja toetamisega majapidamise korraldamisel.		
Nõuded mooduli alustamiseks	Moodulid „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“ ning „Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes“ läbitud või läbimisel.		
Mooduli hindamine ja hindamismeetodid	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, situatsioonülesande lahendamine.		
Õpiväljundid			
Õpilane 1) Korraldab majutusüksuses töötajate ja klientide majapidamisalast koostööd vastavalt õigusaktides kehtestatud korrale, asutuse regulatsioonidele ja võimalustele.	1) Koordineerib peremaja/majutusüksuse piires töötajate, klientide jt koostööd, koostades töögraafikuid, hallates ressursse, korraldades majapidamistöid, luues positiivse õhkkonna, kujundades ja hoides traditsioone jne. 2) Planeerib koos kliendiga tema isiklike ressursside kasutamist, juhendades ja toetades klienti erinevates toimingutes; peab kliendi isiklike varade arvestust. 3) Korraldab peremaja/majutusüksuse ja klientide dokumendihaldust vastavalt nõuetele. 4) Kirjeldab turvalisusriske peremaja/majutusüksuse piires; tagab klientide ja töötajate turvalisuse; jälgib asjakohaste nõuete (tuleohutusnõuded, tervisekaitse nõuded jne) täitmist.		
Õppetöö vormid ja meetodid	Praktikum, vaatlus, arutelu, e-õpe, analüüs, harjutamine, iseseisev töö.		
Teemad ja alateemad			
TJ16-32	1. Töö ja elukorralduse koordineerimine 2. Kliendi isiklike varade arvestus ja vajaduste kaardistamine; 3. Klientide dokumendihalduse korraldamine. 4. Turvalisusnõuetega arvestamine.	3 EKAP 78 tundi: (KÕ 40 t, IT 38 t)	
Õppematerjalid			
1. Juhtumikorralduse käsiraamat https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Juhtumikorraldus/juhtumikorralduse_kasiraamat.pdf 2. Tegevusjuhendaja käsiraamat. https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf			

* Kood ÕISis - igal õppekaval algab ainekood õppekava lühendi tähega ning õppeainete loogilise järjekorral lisatakse järgi kolmekohaline number.